https://archive.org/details/walsh-unpacking-centuries-of-history-in-a-common-surname_202507 Deep Dive Narrative from Kaz & Poll, Twin BardiVarian stars in Gemini Constellation Listen Hear

Tógtar an t-ainm Walsh ón aistriúchán ar an bhfocal Gaelach 'Breathnach', rud a chiallaíonn 'Breatnais'. I measc na malairtí tá Walshe, Brannagh, Brannick, Breatnais, Walch, Welch, Walsman agus Walshman. Sliocht na Walsh ó Philip an Welshman agus a dheartháir David a tháinig go hÉirinn leis an ionradh Angla-Normannach sa bhliain 1172. Bhunaigh siad iad féin mar uaisle i dtír i gCaisleán Uí Thuathail, Contae Chill Chainnigh, ag Baile Uí Choileáin, Contae Léix, ag Baile an Rí Mhóir, Contae Phort Láirge agus ag Bré agus Carraig Mhaighin in aice le Baile Átha Cliath. Tá an bhí an chríoch ba thábhachtaí ag na Walshs i Loch Garman agus i gContae Chill Chainnigh mar a raibh an Sléibhte Walsh a n-ainm. Ghlac roinnt Gaeil an t-ainm seo freisin septs, neamhspleách ar a chéile, nuair a rinne siad Béarla a n-ainm dúchais i ndiaidh an an séú haois déag. Tháinig suaitheantas (nó armas) mhuintir Walsh i réim go leor céadta bliain ó shin. Thosaigh an próiseas chun na cótaí armais seo a chruthú chomh luath leis an an t-aonú haois déag cé go mb'fhéidir go raibh foirm Próto-Araltraí ann i roinnt tíortha roimhe seo, Éire san áireamh. Mar gheall ar ealaín nua níos foirmeálta an Araltais, bhí sé indéanta do theaghlaigh agus fiú baill aonair den teaghlach a suaitheantas teaghlaigh féin, cóta de airm, lena n-áirítear sliocht Walsh.